

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ВАРІАНТ 3

ТЕСТИ З ОДНІЄЮ ПРАВИЛЬНОЮ ВІДПОВІДДЮ (1–15)

I. Продовжте визначення: „Предикати якості – це...”

1. „... синтаксеми, що вказують на непостійну ознаку предмета”.
2. „... синтаксеми, що характеризують динамічну ситуацію, яка пов’язана зі змінами станів або інших ознак предмета”.
3. „... синтаксеми, що позначають постійну внутрішню ознаку ознаку (колір, звукові властивості, вагу, розмір, вік тощо) предмета”.
4. „... синтаксеми, що вказують на просторові стани, процеси дії предмета”.
5. „... синтаксеми, що позначають діяльність, яку породжує діяч”.
6. „... синтаксеми, що передають кількісні характеристики предмета”.

II. Продовжте визначення: „Об’єктні синтаксеми – це...”

1. „... субстанціальна синтаксема, що позначає предмет, на який спрямовано дію, процес або стан”.
2. „... субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.
3. „... субстанціальна синтаксема, що вказує на особу або іншу істоту, на користь чи шкоду якої відбувається дія”.
4. „... субстанціальна синтаксема, що позначає знаряддя або засіб, за допомогою яких виконують дію”.
5. „... субстанціальна синтаксема, що виражає місце, напрямок руху і шлях руху”.

III. Продовжте визначення: „Інструментальні синтаксеми – це...”

1. „... субстанціальна синтаксема, що позначає предмет, на який спрямовано дію, процес або стан”.
2. „... субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.
3. „... субстанціальна синтаксема, що вказує на особу або іншу істоту, на користь чи шкоду якої відбувається дія”.
4. „... субстанціальна синтаксема, що позначає знаряддя або засіб, за допомогою яких виконують дію”.
5. „... субстанціальна синтаксема, що виражає місце, напрямок руху і шлях руху”.

IV. Продовжте визначення: „Модальні синтаксеми – це...”

1. „... вторинні предикатні синтаксеми з обставинною семантикою”.
2. „... вторинні предикатні синтаксеми, які вказують на ознаку предмета, позначувану опорним іменником”.
3. „... вторинні предикатні синтаксеми, що репрезентують кількісну ознаку предмета”.
4. „... вторинні предикатні синтаксеми, що виражають ставлення мовця до висловлюваної ним думки”.
5. „... вторинні субстанціальні синтаксеми з неелементарним значенням”.

V. Продовжте думку: „Допустові синтаксеми належають до...”

1. „... вторинних предикатно-модальних синтаксем”.
2. „... вторинних предикатно-атрибутивних синтаксем”.
3. „... вторинних предикатно-апозитивних синтаксем”.
4. „... вторинних предикатно-кількісних синтаксем”.
5. „... вторинних предикатно-адвербіальних синтаксем”.

VI. Продовжте визначення: „Предикація – це...”

1. „...центральна синтаксема, яка формує семантико-синтаксичну структуру простого елементарного речення, вказуючи на кількість субстанціальних синтаксем та їхні функції”.
2. „...семантико-синтаксична категорія, що стосується суб’єктно-предикатних відношень”.
3. „...формально-синтаксична категорія, що формує речення: співвіднесення змісту висловлення з дійсністю”.
4. „...наявність присудка в простому двоскладному реченні”.
5. „...субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості”.

VII. Продовжте визначення: „Предикативність – це...”

1. „...центральна синтаксема, яка формує семантико-синтаксичну структуру простого елементарного речення, вказуючи на кількість субстанціальних синтаксем та їхні функції”.
2. „...наявність присудка в простому двоскладному реченні”.
3. „...семантико-синтаксична категорія, що стосується суб’єктно-предикатних відношень”.
4. „...формально-синтаксична категорія, що формує речення: співвіднесення змісту висловлення з дійсністю”.
5. „...субстанціальна синтаксема, що позначає діяча, носія процесу, стану, якості, кількісної ознаки”.

VIII. У якому простому неелементарному реченні вторинна предикатна синтаксема виражає умовні відношення?

1. А ти не глянеш навіть доокруг і не заплющиш від огиди очі (*Т. Севернюк*).
2. Мені вчувається щоночі той шелест листя, шум сосон (*Д. Загул*).
3. І б’ється на квадратах площ людина (*М. Бажан*).
4. Нічо варт топорець без топорища (*Ю. Федькович*).
5. Підбираю слова до старої – аж чорної – ліри (*Т. Севернюк*).

IX. У якому простому неелементарному реченні вжито синтаксеми з порівняльно-асоціативним значенням?

1. Я стою серед подвір’я і по-своєму перебираю дідові слова (*М. Стельмах*).
2. На світі все знайдеш, крім рідної матері (*Нар. тв.*).
3. Оксамитом зацвіли усі діброви (*М. Стельмах*).
4. Благословенна щедрість!.. Все від неї, від щедрості думок, сердець і рук (*В. Симоненко*).
5. Пахне грибами й медом (*М. Рильський*).

X. Яке значення має модальна синтаксема в реченні: *На жаль, чудес на світі не буває* (*П. Воронько*).

1. Впевненості.
2. Джерела повідомлення.
3. Вірогідності, сумніву.
4. Послідовності викладу думок.
5. Оцінки.

XI. XI. Яке просте речення ускладнене посесивною синтаксемою (зі значенням належності)?

1. При сих забавах не думала Наталка про строї (*Є. Ярошинська*).
2. Десь чую пісеньку весняну, таку солодку і ніжну (*К. Ластівка*).
3. Хтось дужчий за мене поклав мені на плечі голову (*В. Шевчук*).
4. Стефцині коралі десь з шії зникли (*Є. Ярошинська*).
5. Колючі стерні кривавили дитячі ноги (*М. Івасюк*).

ХІІ. У якому простому неелементарному реченні вжито синтаксему з допустовим значенням?

1. Присяжний скликував бабів глину місити (Б. Лепкий).
2. Попри гостинність господарів найкраще – вдома (А. Садомира).
3. Задивована дитина терпіла спокійно (Є. Ярошинська).
4. Раз у раз ходила молодь пісні-слова вислухати (Леся Українка).
5. Погідний настрій, як павужинний серпанок, почав вповивати Шагая (Б. Лепкий).

ХІІІ. У якому простому неелементарному реченні вжито цільову синтаксему?

1. Незалежно від ймення Великий, своєї долі не уникнув і Помпей (А. Садомира).
2. Глухо упала краплина з листя верби на лопух (В. Зубар).
3. Хлібороб єднає усіх людей, як зерна на стеблі (В. Зубар).
4. Тут оживала свідомість людська для нової муки (І. Франко).
5. Знав це, мабуть, і старий збиточник-місяць (Б. Лепкий).

ХІV. У якому простому неелементарному реченні вжито апозитивну синтаксему?

1. А я живу по сусідству і печуся ради свого спокою і справедливості (М. Матиос).
2. Вона [Левантина] силувалася не стріватися з хазяїном на самоті (Б. Грінченко).
3. Потрібно двічі пірнути з гону на гін (В. Бабляк); А вулиця була без міри довга (Б. Грінченко).
4. Без вітру з ніг падає (Нар. тв.).
5. Два глибочезні ока-колодязі засвітилися (В. Шевчук).

ХV. У якому простому неелементарному реченні вжито атрибутивну синтаксему?

1. Люди задля заробітку подеколи не виправдано ризикували (М. Матиос).
2. Гуртом добре і батька бити (Нар. тв.).
3. Столітні очі сміялись (Т. Шевченко).
4. Він усміхнувся, злегка червоніючись (О. Кобилянська).
5. Немає нічого більш скінченого над природу (Б. Лепкий).

ТЕСТИ З КІЛЬКОМА ПРАВИЛЬНИМИ ВІДПОВІДЯМИ (16–19)

ХVІ. У яких рядках подано неелементарні речення з порівняльними синтаксемами?

1. Аж перед самим Стрітінням зателенькали дзвінки (Б. Лепкий).
2. Через великі гроші сльози ллють (Б. Грінченко).
3. І розкриваються уста, немов бутони (В. Зубар).
4. Похід за грибами був безрезультатним.
5. І знову житимуть вони веселі та щасливі (М. Коцюбинський).
6. Хлібороб, мов колос, в пшеницях стоїть (М. Ткач).
7. Заблистали стернища золотими щітками (Б. Лепкий)..

1	2	3	4	5	6	7

ХVІІ. У яких рядках подано неелементарні речення з цільовими синтаксемами?

1. А в їх затоці, в мирному падолі, яблуневі сади цвітуть (В. Свідзінський).
2. Старий граф де Бальмен зумисне віддав свого сина до кадетського корпусу (Т. Севернюк).
3. При тій нагоді він кулаками обтирав собі щось із очей (І. Франко).
4. Отплив буденний сказ, немов би шумний катер (О. Влисько).
5. При корені дерев вирує й пломеніє плескатих одблисків рябий калейдоскоп (М. Бажан).
6. За море по зілля пішов (Нар. тв.).
7. Біла зима й чорне сіно з'їсть (Нар. тв.).

1	2	3	4	5	6	7
---	---	---	---	---	---	---

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

XVIII. У яких рядках подано неелементарні речення з причиновими синтаксемами?

1. Пішов я по хатах за жебраним хлібом (*І. Франко*).
2. При таких заробітках будуть босі жінка й дітки (*Нар. тв.*).
3. Від березневих дощів земля квітне (*Нар. тв.*).
4. Попри загальне ослаблення тіла велике роздрознення нервів – потреба супокою (*І. Франко*).
5. Монета під натиском шила розкололася на дві половини (*І. Франко*).
6. Наперекір волі Хо полохливість людська робить його злим генієм (*М. Коцюбинський*).
7. Вони [брати.] були білі як крейда (*Б. Грінченко*).

XIX. У яких рядках подано неелементарні речення з допустовими синтаксемами?

1. І діла дрібні я не виносив продавати на ринки (*Д. Фальківський*).
2. Наперекір літам все глибше поринаєш у свою вранішність (*Т. Севернюк*).
3. При тій нагоді він кулаками обтирав собі щось із очей (*І. Франко*).
4. Настя, вставши вдосвіта, палила в печі на обід (*М. Коцюбинський*).
5. О. Леміш замість відповіді зітхнув з глибини душі (*Б. Лепкий*).
6. Нагадуй попри часу гіркоцвіт ним зраджений, наш віщий заповіт (*Т. Севернюк*).
7. Тоді Господь почув Карпові молитви і покликав до себе (*В. Шевчук*).

ТЕСТ ІЗ КОРОТКОЮ ВІДПОВІДДЮ

XX. Запишіть до таблиці термін (у Н.в. одн.) на позначення мінімальної (неподільної на синтаксичні одиниці нижчого рангу) синтаксичної одиниці, компонента синтаксичної структури речення.

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ТЕСТИ НА ВІДПОВІДНІСТЬ

XXI. Установіть відповідність між виокремленими в реченні синтаксемами, позначеними буквами, та їхніми термінологічними назвами, позначеними цифрами.

1. Атрибутивна. 2. Умовна. 3. Апозитивна. 4. Кількісна. 5. Порівняльна.

- А. Дві великі **кані** висіли над Михайловою хатою (*М. Матіос*).
Б. Україна **сиротою** понад Дніпром плаче (*Т. Шевченко*).
В. **Засмучена** Даруся дивилася на хатні двері (*М. Матіос*).
Г. **Без довіри й любові** на світі не живе і пташина мала (*О. Білаш*).
І. Дівчинка-**підліток** вчилася старанно.

XXII. Установіть відповідність між виокремленими в реченні синтаксемами, позначеними буквами, та їхніми термінологічними назвами, позначеними цифрами.

Художник намалював дочці картину фарбами.

1. Предикат.
2. Суб'єкт.
3. Об'єкт.
4. Адресат.
5. Інструмент.
 - А. Дочці.
 - Б. Фарбами.
 - В. Художник
 - Г. Картину.
 - Д. Намалював.